

ETKİNLİK FORMU

Etkinlik No	4
Ders Adı	TARİH
Sınıf Düzeyi	9
Etkinlik Adı	TARİHE GİRİŞ YAPIYORUM
Süre	40+40+40
Strateji, Yöntem ve Teknikler	Soru-Cevap,
Materyal/Araç Gereç	RAPTİYE, MAKAS, RENKLİ KAĞIT, KEÇELİ KALEM, İP, İNTERNET
Disiplinler arası Boyut	Edebiyat, Coğrafya
Kazanımlar	<p>9.2.1. Kanıtlardan yola çıkarak yazının icadından önceki zamanlarda yaşayan insanların hayatı hakkında çıkarımlarda bulunur.</p> <p>a) Göbeklitepe, Çatalhöyük ve Çayönü gibi yerleşik hayata ve medeniyete dair bilinen en eski yerleşim yerlerinden günümüze kalan maddi kültür buluntuları incelenerek yazının icadına kadar ki zamanlarda insanoğlunun hayat tarzı, tabiat ile ilişkisi ve hayatta kalma mücadelesi (yeme-içme, giyinme ve barınma) ele alınır.</p> <p>b) Yazının icadından önceki dönemde hâkim olan sözlü kültür örneklerine (mitler, kuruluş efsaneleri) kısaca değinilir.</p> <p>c) Yazının icadından önceki zamana dair dönemlendirmeye kısaca değinilir.</p>
Hazır Bulunuşluk ve Ön Hazırlık	Uygulayıcı etkinliği okur, etkinlikte kullanılacak araç-gereç ve ortamı hazır hale getirir.Öğrenciye sınıfta uygulanacak etkinlikler hakkında genel bilgilendirme yapılır
Öğrenme Öğretme Süreci	<p>1.AŞAMA:Uygulayıcı Göbeklitepe ile ilgili bir fotoğraf gösterir ve sorular sorar.</p> <p>2.AŞAMA: Video izlettirilerek video ve resimlerle bazı karşılaştırmalar yapmaları istenir.</p> <p>3.AŞAMA: Sözlü Kültür örnekleri kısaca anlatılır.Örnek masal okunur ve soruların cevaplanması sağlanır.</p> <p>4.AŞAMA Yazının icadından önceki dönem ile ilgili görselli bir zaman şeridi yapmaları istenir.</p>
Ölçme ve Değerlendirme	<p>a-Eşleştirme</p> <p>b-Akran değerlendirmesi</p>

1.AŞAMA

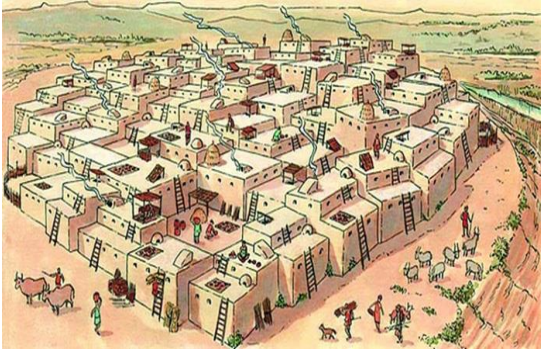
1.Fotoğrafta gördüğünüz kişiler ne yapıyor olabilir?

2.Bu yapılar nasıl keşfedilmiş olabilir?

2. AŞAMA

<https://www.youtube.com/watch?v=kRow4ELfGO0> Göbeklitepe ile ilgili kısa video öğrencilere izlettirilir. Öğrencilere eski dönem ve yazının icadına kadara ait giyim barınma ve besin örnekleri gösterilir ve aşağıdaki sorular sorulur. Daha sonra öğrenciler küçük gruplara ayrılır ve kolaj çalışması yapmaları istenir.

- 1-Videoda görülen dönemden günümüze insanların yaşam tarzında ne gibi değişiklikler olmuştur?
- 2-Videoda yaşayan insanların giyim tarzı ile bugün arasında nasıl farklar var?
- 3-O dönem insanları nasıl barınmış olabilir?
- 4-İnsanoğlu o dönemde ne gibi mücadeleler vermiştir?

3. AŞAMA

SÖZLÜ KÜLTÜR

BİT HATUN VE PİRE BEY

Evvel zaman içinde, kalbur saman içinde...Bir varmış, bir yokmuş. Dünyanın uzak bir ülkesinde, Bit Hatun ve Pire Bey adında iki arkadaş yaşamış. Günlerden bir gün Bit Hatun ve Pire Bey, tahtakurusuna misafirliğe gitmeye karar vermişler. Bit Hatun ile Pire Bey ırmağın bir kenarında, tahtakurusu ise öbür kenarında oturuyormuş. Bit Hatun ile Pire Bey yola çıkmışlar, ırmak kıyısına varmışlar. Pire Bey'in bir sıçrayışta karşıya geçtiğini gören Bit Hatun da şöyle bir gerilip sıçramış karşıya. Sıçradığıyla da ırmağın sularına kapılması bir olmuş. Çırpına çırpına bağırarak Pire Bey'e. Kendisini kurtarması için ondan yardım istemiş. Pire Bey ne yapacağını şaşırarak bir hâlde çalıya koşmuş. Çalıdan çırpı alıp Bit Hatun'a uzatmayı, böylece onu sudan çekerek kurtarmayı düşünmüş. Pire Bey, çalıya seslenmiş: "Çalı, bana çırpı ver. Bit Hatun suya düştü, onu kurtaracağım." demiş. Çalı, Pire Bey'e: "Kara kargaya söyle üzerime konup beni rahatsız etmesin. Karga beni rahatsız etmezse ben de sana çırpı veririm." demiş. Pire Bey doğruca kargaya gitmiş: "Karga kardeş ne olur çalıya konma, sen çalıya konmazsan çalı bana çırpı verecek. O çırpıyla Bit Hatun'u sudan kurtaracağım." demiş. Karganın karnı açmış ve Pire Bey'e dönerek: "Ambara söyle, bana buğday versin. Ambar bana buğday verirse ben de çalıya konmam. Çalı sana çırpı verir. Böylece sen de arkadaşını kurtarırısın." demiş. Pire Bey durur mu? Bir sıçramış, iki sıçramış ambarın yanına varmış. Ambara seslenmiş: "Ambar, sen kargaya buğday ver, o çalıya konmasın. Çalı da bana çırpı verecek. Bit Hatun suya düştü, onu kurtaracağım." demiş. Ambar bu sırada fareye öfkeliymiş. Pire Bey'e dönerek: "Arsız fareye söyle de bana dadanmasın. Fare bana dadanmazsa kargaya buğday veririm. Karga çalıya konmaz, çalı da sana çırpı verir, sen de çırpıyı arkadaşına uzatır ve onu kurtarırısın." demiş. Bunun üzerine Pire Bey, fareyi bulmuş: "Fare kardeş, ambara dadanma ki ambar bana buğday versin. Ben buğdayı kargaya vereyim, karga da çalıya konmasın ki çalı bana çırpı versin. Ben de gidip arkadaşım Bit Hatun'u sudan kurtarayım." demiş. Fare korkuyla kafasını çıkartmış deliğinden: "Huysuz kediye söyle beni kovalamasın. Kedi beni kovalamazsa ben de ambara dadanmam. Ambar kargaya buğday verir. Karga çalıya konmaz. Çalı sana çırpı verir. Sen de Bit Hatun'u kurtarırısın." demiş. Pire bu sefer kediye gidip yalvarmış: "Kedi ne olursun, fareyi kovalayıp korkutma. Sen onu korkutmazsan fare ambara dadanmayacak. Ambar bana buğday verecek. Ben o buğdayı alıp kargaya götüreceğim. Karga çalıya konmayacak. Çalıdan çırpı alıp Bit Hatun'u kurtaracağım." demiş. Kedi acımış mı Pire Bey'in hâline? Acımamış. Pire Bey'e doğru bakarak: "O zaman sen bana bir parça peynir getir. Peynirle karnımı doyurursam fareyi kovalamam. Fare ambara dadanmaz. Ambar, kargaya buğday verir. Karga çalıya konmazsa çalı da sana çırpı verir ve Bit Hatun'u kurtarırısın." demiş. Pire Bey, bakkala gitmiş. Bir parça peynir istemiş. Bakkal da ona "Benim sadık bir köpeğim var. Sen de onu rahatsız etmez, kaşındırmazsan ben de sana peyniri veririm." demiş. Pire Bey söz verince bakkal da ona peyniri vermiş. Pire Bey, peyniri getirip koymuş kedinin önüne. Kedi peyniri bir güzel yemiş. Karnı doyan kedi, fareyi kovalamaktan vazgeçmiş. Bunun üzerine fare de ambara dadanmayınca ambar da söz verdiği gibi kargaya buğday vermiş. Buğdayı alan karga, çalıya konmamış bir daha. Çalı da rahata kavuşunca Pire Bey'e çırpıyı vermiş. En sonunda çırpıyı alan Pire Bey, ırmağa koşmuş. Bir de ne görsün? Pire Bey çalıdan çırpı alıp yetişene kadar ırmağın suları iyice kabarmış ve Bit Hatun artık dayanamaz hâle gelmiş. Pire Bey, hiç düşünmeden ırmağın kıyısına yanaşmış ve elindeki çırpıyı Bit Hatun'a tüm gücüyle uzatmış. Bit Hatun, çırpıya uzanmak istemiş ancak sular o kadar coşkunu akıyormuş ki dalgaya kapılıp gitmekten korkuyormuş. Pire Bey son kez var gücüyle çırpıyı ırmağın sularına doğru uzatmış. Bit Hatun da güçlükle zıplayarak çırpının üstüne çıkmış ve sonunda

kurtulmuş. Onlar ermiş muradına, darısı sevdikleri için fedakârlık yapan tüm dostların başına...(Anadolu Masalları

Sözlü kültürle ilgili öğretmen bilgi verdikten sonra öğrencilere bit hatun ve pire bey masalı okunur ve masal ile ilgili sorular sorulur.

1-Pire bey amacına ulaşmak için kimlerden yardım istemiş?

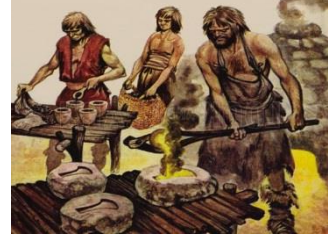
2-Bit Hatun Pire beye güveniyor mu?

3-Siz pire beyin yerinde siz olsanız ne yapardınız?

Öğrenciler guruplara ayrılır ve onlardan mücadelecı olma ve vefa değerini içerecek bir masal yazmaları istenir.

4. AŞAMA

TARİH ÖNCESİ DÖNEM ZAMAN ŞERİDİ

siyah	turuncu	sarı	kırmızı	mavi	yeşil
ESKİ TAŞ	ORTA TAŞ	YENİ TAŞ	BAKIR	TUNÇ	DEMİR

Öğrencilerden yukarıda bulunan panoya yazının öncesi döneme ait zaman şeridi oluşturması istenir. Şerit üzerinde bulunan renkli ipi uygun görselle birleştiriniz.

EK1

Dünyanın neresinde yaşıyor olursa olsun insan evrenin yaratılışını, hayatın başlangıcını merak etmiş; bilgi birikimi yetersiz de olsa bu konuları anlayıp ifade etmeye çalışmıştır. İnsanlığın bu yöndeki çabaları Tarih Öncesi Devirlerden itibaren efsane veya mit denilen anlatıları ortaya çıkarmıştır.(MEB 9. Sınıf Ders Kitabı)

SÖZLÜ ÜRÜNLER

- Maniler
- Efsaneler
- Mitler
- Destanlar
- Bilmeceler
- Masallar

EK2

EŞLEŞTİRME

1	Göbeklitepe'nin yeri	A	Göbeklitepe
2	Sözlü edebiyat anonim halk edebiyatı olan tür	B	Yeni Taş
3	Tarım faaliyetlerinin başladığı dönem	C	Masal
4	Günümüzden 12 bin yıl öncesine ait tapınakların bulunduğu kazı bölgesi	D	Urfa
5	Yazının icadından önceki döneme verilen isim	E	Tarih Öncesi

1	2	3	4	5

EK 3

AKRAN DEĞERLENDİRME FORMU

Değerlendirilen öğrencinin

Adı ve Soyadı :

Sınıfı :

DEĞERLENDİRİLECEK TUTUM VE DAVRANIŞLAR	DERECELER				
	Çok Zayıf (1)	Zayıf (2)	Orta (3)	İyi (4)	Çok İyi (5)
Planlı çalışmaya özen göstermiştir					
Öğretmenin yönergeleri doğrultusunda hareket etmiştir					
Çalışmaları sırasında zamanı verimli kullanmıştır					
Grup arkadaşlarının önerilerini dikkate almıştır					
Çalışmaları sırasında değişik materyaller kullanmıştır					
Sorumluluklarını tam anlamıyla yerine getirmiştir					